

התשכחות שהכל מרעפים על מי ש-
 אהה עתיד לאהוב... תחת הכותרת ה-
 מתבקשת קינאה, מבסס בברית את ראייתו
 על קביעה של ז'יגמונד פרויד, שאמר:
 "כשאני אוהב, אני דורש בלעדיות". אחרי
 מצאה מגיע תור מיכתב האהבה, בו גם
 מצוטט פרויד שכתב: "אין לי מה לומר
 לך, אבל את האין הזה אני אומר רק לך..."
 על הדימה שבאהבה מוליך בברית את
 הקרא מתולומאס בואן, שהזימה באהבה
 נראית לו כ"תמנה של חלב מהול במים,
 משהו כחלחלי לבנבן, מתקתק..." ואל תי-
 אור נוסח ב"אבא", שכתב בעין האיצי-
 טרובלית: "אבא, בעל גישתו שלא
 תיאמן (המרטיט) ודוחף אותי לפלוש זע-
 קות נוראות, ועקות של שפית-זרע אדירה
 אך מבאשה, (ואני טרף) למתת אקסטאי-
 מית שהגשש מעלה בה את עצמה כקורבן
 עירום, וימתי (...), לקול פצעי צחוק ה-
 רועם של ההונות..."

כותרת נוספות של שיח אהבה הן
 בשבב הדמעות; רכילות; מדוע; הדי-
 טיפה; מה כחולים היו השמים; ההידוד
 (על פי ד"ר), שקבע: "המילה אינה
 ההגן כי אם ברק פתאומי שלאורו אנו
 רואים את ההפך..."; תרועת השחר;
 לעשות סגינה ואירודאות סימנים, או כפי
 שבארת מצטט מפרויד, שאמר לארוסתו
 "הדבר האחר הגורם לי פבל הוא, שאני
 בכוחי להוכיח לך את אהבתי..." תחת ה-
 כותרת מחשבות התאבדות, מביא בברית
 את תחושותיו של ורתר הצעיר, האומר:
 "על נעץ פוסים אצילים יסופר, כי בשעת
 הדירה קשה ומעייפת, כשגופם מתחמם עד
 לפלתי-ישוא, נרשמים הם אינסטינקטיבית
 כאחד מעורקיהם, כדי להקל על נשימתם.
 כך גם אני, תכופות ארצה לפתוח עורק
 ולכבוש לי את החופש הנצחי..."

פירסום שיח אהבה בתרגום לעברית הוא
 בבחינת פתיחת צוהר לראיית עולם לשונית
 שונה, ראייה של גיאולוגיה לשונית. רולאן
 בארת מתאר בספרו את לשון האהבה
 ודיקדוקה כרצף מקרי, קטוע וחסר סדר.
 הנחותי הן כי האהבה היא סוג של פעני-
 לות לשונית. מערכת סימנים הנשלטת על-
 ידי חוקיות תת-מדעית.

למרות קשיי התרגום הציטוטים המר-
 בים, הרי שתרומה של אביבה ברק
 מבורה, ומצליח להעביר לעברית עולם זה
 של דיקדוק האהבה.

ניחר

הגוף הגאוני

אביגדור המאירי, מחשובי הסופרים
 שפועלו בארץ זכה באחרונה לעדנה ש-
 העניק לו עורך ספריית תרמיל, המשורר
 ישעיהו הר, שפירסם את סיפור הגוף
 הגאוני — ט"ז סיפורים. ספר זה, שראה
 אור לראשונה בשנת 1951 ** לא זכה
 כמעט לביקורות. אותה הביקורות היחידות
 להגוף הגאוני ראתה אור בשבועון זה
 (העולם הזה 736) תחת הכותרת האהבה
 לשמה ניצחה. ביקורת זו מובאת כאן ב-
 מלואה:

הפרופסור מרטין מולדי היה מקובל
 מאוד על הסטודנטים שלו. הוא הטיף ל-
 יחסי-ימין חופשיים. לא העריך יופי, הסביר
 כי העיקר באשה הוא האינטליגנציה, ניבא
 לתקופת השחרור שבה תוכרח כל בחורה
 חשוקה להתמסר לחושקה.
 אך מוכירתה, מירצה גלאן, ניסתה לאבד
 עצמה לדעת, כי נראה לה שהפרופסור בחל
 בה לא בהתאם לטענתו מפני שהיא אינה
 אינטליגנטית במידה מספקת, אלא בגלל
 כיעורה המבהיל.
 יידי הפרופסור ומפקד המישרה ה-
 מחווי החליטו לשים קץ להטפות הפרופסור
 ולהשתללות שני המחנות היריבים ש-
 הוקמו על ידו. ומלאו את הרחובות בהפג-
 נותיהם ובצווחותיהם ("בוז לשרכנות!",
 "תחי האהבה!", "הלאה הכשר!", "יחי
 הירח שלאורו מתנים אהבה!")
 הפיתוח: ניתוח פלאסטי בפניה של
 מירצה, שהופיעה כמועמדת לבחירת מלכת
 היופי, הפרופסור שכח את הנורות שלו,
 ניסה לנשק את מלכת היופי, ניסה לחבקה

* אביגדור המאירי — הגוף הגאוני —
 ט"ז סיפורים; ספריית תרמיל; 150 עמודים
 דים (כריכה רכה).
 ** אביגדור המאירי — הגוף הגאוני;
 הוצאת ע"ן.

וכיוצא באלה. שוב לא דיבר על אינטלי-
 גנציה, התעכב יותר על "הענינים הללו
 על נשיקה" וה"האף המתוק הזה! (נחשק
 על אפה) וזהו תפיקות גאונית! (שוב
 נשיקה)". לבסוף נכנעה המלכה, הפרי-
 פסור אימצה אל לבו והווג התחבק בי-
 נשיקה ארוכה נוכח מחיאות כפיים מידי
 יידי הפרופסור ומפקד המישרה שהזימו
 בכך את תורתו. האהבה לשמה ניצחה.
 כלבים גוועים בצלוא. הגוף הגאוני
 אינו אלא אחד מ-16 סיפוריו של אביג-
 דור (השיגעון הגדול) המאירי, קציר
 צבא אוסטרי שהפך למסגנן דברי הכנסת
 ומספר עברי בעל יכולת רבה.

כאשר מנחה אביגדור פירושטיין
 נולד בעיירה הונגרית לפני 61 שנה,
 הצטיין בלימודיו בחדר (תמורת זכה ב-
 סו-גמד וכלב גועי מסבו). לא ידע איש
 כי תוך עשרים שנה יבלה יתנו משנתים
 בשבי הרוסי, ממנו יעלה לארץ-ישראל,
 יחליף את שמו לאביגדור המאירי, יכתוב
 יומן-מילחמה מועז, השיגעון הגדול,
 יפרסם מאות מאמרים, יצטיין בשיריו,
 יערוך את הוצאת הרוסן הזעיר. מלבד
 כל הדברים האלה הצליח המספר לרקום
 ב-16 סיפוריו מטווה סמיך ורביגוני של
 מציאות האדם.

הסיפור הפותח את הספר חמסין, מתאר
 את סיבת מיתתו של הנכבד הבוכרי, רבי
 בכור באזליביוף, על רקע מחסור ב-
 מים בירושלים השחונה, התאכזרות הנובעת
 מבצע, המסיגים להטים, כלבים גוועים
 בצמא, תינוקות מיילים ואגדה משפחתית
 התזורה על עצמה והמבלאת את תקוות
 המון צמא המים המחרף את באזליביוף
 (שרצה למכור את מימיו כמחיר מופקע).
 השם הוא בעל רקע פסיכולוגי, אשה
 התובעת מבעלה לגדל שפם ארוך, שעיר
 וניתן למשיכה, ואינה מרשה לגלחו מכיוון
 שגם החייל הרוסי שדאג להנקה תינוקה
 (על חלב נשים גרמניות) במתנה הריכוז
 שבו היתה כלואה, היה בעל שפם דומה.
 הנהג מספר על בעל-מונית שאינו רוצה
 לחוש לעזרת בית העולה באש, אך הנוכה,
 במאוחר, כי בירת שלו הוא נשרף.

סופר המאירי
 קלאסיקה ישראלית

רקע של צרעת. המאירי כותב עדיין,
 כאו, סיפורים מרתקים ומטילי אימה, כי
 הנהיג, תיאור דיוקנו של היטלר (כנר
 אה) ורעו הטוב, רקום על רקע של צרעה,
 עגבת, טימטום, עינויים וחביקת רגליים
 אך גם סיפורים טרקליניים יותר כביכול,
 ככסוד צאלים. סיפור אהבותיהם של צעירי
 רים רמת-גנים תמימים, נמצאים באמתח-
 תו של המאירי המתאר את הרגזו המדומה
 של נער (הידוע כדתי-זואן) ונערה הנפגי
 שים לראשונה, ושהופך מהר למדי, לאהבה
 עזה המסתיימת בדיגדוג'חיבה באפה של
 הנערה בעזרת ענף עץ כרות, שמילא
 תפקיד של גורם לבסוף בתחילת המיפגש.
 בולט ללא ספק הסיפור בובה, העוסק
 בעזרה תימניה (כשהייתה עוברת ברחוב
 בתל-אביב, הוא הופא כל התנועה שלא מרדת
 לרגע ארוזי). "כביבה, אמה האלמנה,
 הכובסת. אלא שכובה ערנה התנדבה
 להגנה, ונפלה בראשית המילחמה, האם,
 שאינה יודעת קראו וכתוב, לא הבינה

את בשורת האבל של שר-הביטחון, יר-
 חשבה שבובה עדיין בחיים.
 אנשי סביבתה קיימו את האשלייה בעזרת
 דוגמנית-חרס בתנות בגדים הדומה ל-
 בובה, שהאם יכולה לבקרה כל היום, אך
 חלון הראווה חוצץ ביניהם. לבסוף ביימו
 בעלי החנות חתונה בין הדוגמנית, בובה
 עדנה לגסך (שנועד לדעת האם לבובה
 ממים-ימימה), עשו את הכובסת החולנית
 מאושרת, איפשרו לו להשמיע "אמן, אמן!
 מול פוב! מפסיקה!" אחר צחוק פרוץ-
 מאושר, התמוטטה האם של בובה והלכה
 אל מקום בתה.

עד כאן, ביקורת העולם הזה מלפני
 30 שנה. הגוף הגאוני לא איבד מליחו כי
 הווה, בעוד חשובי הסופרים והמחברים
 של שנת 1951. כתביים כמו התמוססו ו-
 נעלמו. ובי סיפוריו של אביגדור המאירי
 משום אהבות רבה לגוסה כתבייה שאותו
 מייצג כיום הסופר יצחק בן-נר, שבי-
 דומה להמאירי של אז, אינו מקובל בי-
 חוגים הספרותיים. הגוף הגאוני הוא ספר
 מומלץ, כאשר כמה מסיפוריו, אכן הם
 קלאסיקה של הספרות העברית החדשה.

מדע בדיוני

סייר החלל

ג'ק צ'וקר, יידי 1944 הינו סופר
 מדע-בדיוני עתיר דמיון. בספרו הראשון
 שראה אור בתרגום לעברית, נעילה, הוא
 מתמודד עם ראיון האוטופיה, תוך ציטוט
 אימרה שאותה אמר גארק בולין על
 גושא זה: "נשמע כמו עדר פרות אחרי
 שירו צואה האחרון".
 גיבור הספר הוא באר 31-626-7645
 הולידר, סיייר-חלל שנבחר לתפקידו מ-
 אחר שהוא יוצא-דופן. הוא נשדח לחלל
 "למצוא עוד קצת משאבים בשביח המזל"
 יארדים מקבלי הקציבה... הולידר מוצא
 ספינת-דורות מן המאה העשרים ואחת,
 אחת מהספינות שבה שיגרו לאינסוף אור-
 טופיסטים. בספינה מוצא הולידר כתובת
 המספרת: "נצחון-השלום נרשא את ה-
 קומונארדים למקום שבו יוכלו לפונן את
 החברה שאליה משתקק המין האנושי כור-
 לו, אבל אינו יכול למצאה תחת הממ"י
 שלות הפאשיסטיות של הארץ..."

כתצפית אל הכוכב הקרוב מגלה הולידר
 חיות משונות, בעלות ראשים גדולים וגוף
 המזכיר קנגורו ענקי. הולידר נוחת בכוכב
 ועד מהרה הוא מוצף בהומה, המביא לו
 תחושה מוזרה, והוא אומר: "אף אחד
 לא ניצח את באר הולידר לפני כן." הוא
 הפך לאחד מעדר החיות של כוכב זה,
 תוך חילוף תורמים מהיר, ואיבוד כושר
 הראייה והמרתו בכושר ראייה סונארי.
 על הכוכב יוצר הולידר קשרים ראשו-
 נים, תוך שהוא מגלה כי זהו עולם של
 פרייה ורבייה ללא סוף, הוא מנסה ליצור
 אמצעי חילוף, להסתלק מעולם זה של
 רובוטים-אורגניים. הוא עובר תווייה של
 תינוי אהבים נוסח כוכב זה (וואני מי-
 קחתי את עצמי מעליה, חירתי שוב, וי-
 רכבתי מעליה. כמצב הזה נשארו, בלי
 לזוז, בלי לחשוב, למשך ימים אחדים...")
 הולידר מתחקר את מסע דור-המייסדים
 של הכוכב מהארץ ועד לכאן.

בשלב השיא מצליח באר הולידר ביחד
 עם חברו ג'ורג', להימלט מהכוכב באמצ-
 צעות חללית קטנה, והם נמלטים אל החלל
 עם נשים ונציגי ילדים. בני כדור-הארץ
 משמידים עד מהרה את הכוכב שממנו
 נמלטו, ומתחיל מאבק בין הולידר וחבריו
 נגד כדור-הארץ. הם לוכדים ספינת חלל
 מסחרית עם שתי טייסות, מדווגים עימן,
 ומגדילים את הגפלה המישפחתי שלהם. ה-
 משמר את צורת בני הכוכב המושמד.
 הם הופכים לתרבות זעירה, שתוך זמן
 קצר של חמש רביות מגיעה לכדי 891
 נקבות ו-445 זכרים, תוך שהם מחליטים
 להתמודד ברשת התאגידים העולמית,
 על-ידי השתלטות על אחד מכוכבי הלכת.
 אותו חומר פליטה נזיל שהפך את באר
 הולידר לאותה חיה אורגנית, מופץ על-
 ידי אנשי במהירות על-פני כל העולמות
 ומנצח, בעוד באר הולידר שב למסעיו
 אחרי עולמות חדשים, עם מישפט הסיום

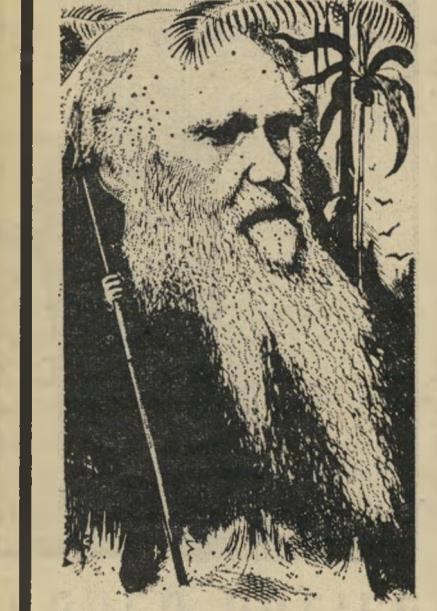
* ג'ק צ'וקר — נעילה; עברית:
 עמנואל לוטס; הוצאת עם עובד; 191
 עמודים (כריכה רכה).

של הספר הקובע: "אף אחד לא מנצח
 את באר הולידר."
 נעילה הוא אחד מהמעולים שבספרי ה-
 מדע הבדיוני שתורגמו באחרונה לעברית.

כתבי עת

מחשבות 1-50

כתבי-העת המעולה של חברת אייביראם
 מחשבות עוסק בחוברתו האחרונה בנושא
 הסוציולוגיה — הטבע שבאדם. חוברת
 זו מוקדשת למיכלול רחב של השלכות,
 הנובעות מפירסום סיפורו של צ'ארלס
 דארוויין מוצא המינים בשנת 1871.
 דרך לידת הדארוויניזם, מובא סיקור
 של ההוכחה המדעית את תהליך האבוי-
 לוציה, דרך חשיפת המגנזון הגנטי, תהי-

חוקר דארוויין
 שילטון המאפייה של וקוקיות

ליכי פרייה שונים, שוביניזם גברי והגורות
 צניעות, החוברת מוליכה את הקורא ל-
 פרקים מרתקים כמו צורות היים קפואות
 ומתפתחות, ושגיאות גורליות של האבולו-
 ציה ועד אל המוח האנושי — התעלומה
 הגדולה של הטבע — וההנחה הקובעת כי
 האדם — הפאציפיטי מבין הנונקים.
 אחרי סקירה תמצתית ומקיפה של 34
 עמודים מרתקים כרומן בלשי, בדבר ה-
 תכנים של הסוציוביולוגיה, מובא מאמרו
 של אמוץ זהבי תשובות חדשות לבעיות
 ישנות שבו מתומצת מובן קרן 10 שנים
 על חייהם של הזנבנים, ציפורי שיר קטנות
 החיות באיזור ים-המלח. זהבי מוחה כי
 מאמרו, על "הבידור הקבוצתי ועל המור-
 דלים המתמטיים, המנסים להסביר את
 התנהגותם של בעלי-החיים." פרק מרתק
 אצל זהבי, שלטון המאפייה של וקוקיות,
 ד"ר אבי שמירע מהמחלקה לבוטניקה
 של האוניברסיטה העברית, מביע במאמרו
 שאלות מרכזיות באקולוגיה אבולוציונית
 הסברים נוספים להתפתחותן של תכונות
 שונות בבעלי-חיים.

את מסכת מחשבות נועל פרופסור יוסף
 נוימן, מהמחלקה לבוטניקה באוניברסיטת
 תל-אביב, תחת הכותרת האם התהליך ה-
 אבולוציוני מובן? נוימן שואל אם הצי-
 טברות הדרגתית של שינויים זעירים, נוסח
 תורתו של דארוויין, יכולה להסביר הופעת
 איברים מורכבים, הוא שואל האם מתנהלת
 עלעיתם האבולוציה בקפיצות נחשניות,
 ושאר שאלות הנשאלות אל עבר עתיד ה-
 סוציוביולוגיה.

לפני 110 שנה פירסם דארוויין את מוצא
 המינים, וחוברת מחשבות האחרונה מעידה,
 כי טרם נמצאו תשובות לכל השאלות
 וההנחות של איש-המדע, שחולל את ה-
 מהפכה ההשקפתית והמדעית החשובה בי-
 יותר של דורנו בשטח הבנת האדם, עברו
 ועתידו.

* מחשבות; אייביראם; עורך צבי
 ינאי; 47 עמודים. כתובת: בית אייביראם
 ויצמן 2, תל-אביב.